

Samhällsvetenskapliga fakulteten

SOAN29, Socialt arbete: Det civila samhället och frivilligt socialt arbete, 15 högskolepoäng

Social Work: Civil Society and Voluntary Social Work, 15 credits
Avancerad nivå / Second Cycle

Fastställande

Kursplanen är en historisk, äldre version, faställd av Samhällsvetenskapliga fakultetens styrelse 2012-06-11 och gällde från och med 2013-01-21, vårterminen 2013.

Allmänna uppgifter

Kursen ges som en fristående kurs i huvudområdet socialt arbete och kan ingå i en masterexamen i samhällsvetenskap med fördjupning i socialt arbete.

Undervisningsspråk: Svenska

Huvudområde

Socialt arbete

Socialt arbete

Fördjupning

A1N, Avancerad nivå, har endast kurs/er på grundnivå som förkunskapskrav

A1N, Avancerad nivå, har endast kurs/er på grundnivå som förkunskapskrav

Kursens mål

Efter genomgången kurs ska studenten:

Kunskap och förståelse

- Visa fördjupade kunskaper om det svenska civilsamhällets kännetecken i ett nationellt och internationellt perspektiv
- Visa fördjupade kunskaper om ideella organisationers och det frivilliga sociala arbetets roller och funktioner i det svenska välfärdssamhället

Färdighet och förmåga

- Visa förmåga att kritiskt granska ideella organisationers verksamhetsbetingelser och samhällsuppdrag i ljuset av aktuell samhällsutveckling

- kritiskt, självständigt och kreativt kunna analysera förutsättningarna för samarbete mellan offentliga, ideella och privata organisationer inom välfärdsområdet
- kritiskt, självständigt och kreativt kunna analysera de roller och positioner som står till buds för socialarbetare och klienter verksamma i ideella organisationer.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- visa förmåga att kritiskt reflektera över hur de skilda rationaliteter och värdegrunder som gäller för ideella, offentliga och privata organisationer påverkar socialarbetares förhållningssätt och relation till klienterna
- Visa förmåga att göra överväganden kring ideella organisationers särart och effektivitet

Kursens innehåll

Kursen syftar till att genom teorier och empiriska exempel ge en fördjupad förståelse för aktuella socialpolitiska förändringsprocesser och hur dessa påverkar villkoren för det sociala arbetet. I fokus står ideella organisationers roller och funktioner i den svenska välfärdsstaten. Frågorna gäller de förväntningarna som idag ställs på det civila samhället och frivilligt socialt arbete samt gränsdragningarna mellan offentlig, ideell och privat verksamhet. Ser vi en förskjutning från en socialdemokratisk välfärdsmodell i riktning mot en kontinental och/eller liberal modell för ansvarsfördelning och utförande av välfärdstjänster? Vad innebär detta för det sociala arbete som utförs, för socialarbetarna och klienterna och för möjligheterna till inflytande i politiska beslutsprocesser?

Kursen omfattar tre moment, varav det avslutande är det mest omfattande.

1. Det civila samhället - teorier och centrala begrepp

I detta moment behandlas olika teorier om det civila samhället. Hur skall man förstå denna samhällssfär och dess organisationer (ideella organisationer, frivilligorganisationer, NGOs, brukarorganisationer, sociala företag, sociala rörelseorganisationer m.m.)? Hur skiljer de sig från offentliga och privata organisationer och vilka funktioner fyller de? Momentet kommer att presentera olika teoretiska perspektiv och begrepp som kan användas för att formulera frågor och för konkreta analyser.

1. Det svenska civilsamhället i internationellt perspektiv

I detta moment sätts det svenska civilsamhället in i ett internationellt och jämförande perspektiv, med fokus på ett antal aktuella och genomgripande förändringsprocesser. Momentet innefattar exempelvis föreläsningar om europeiseringsprocesser och EU:s betydelse för svenska civilsamhällesorganisationer samt civilsamhällesorganisationers roll och funktion i utvecklingsländer. Momentet ger därmed insikt om ideella organisationers skiftande roller, funktioner och levnadsbetingelser i olika välfärdscontexter. Frågor om accountability och representation behandlas också. Det första begreppet rör de ideella organisationernas ansvarsskyldighet, redovisningsansvar m.m. och det sistnämnda deras roll som företrädare för medborgargrupper. Dessa diskussioner aktualiseras även i relation till socialarbetares ansvar, uppgifter och roller beroende på inom vilken typ av samhälle och samhällssektor de verkar.

1. *Det frivilliga sociala arbetets former, praktiker och aktuella utmaningar*

Detta är det mest omfattande momentet i kursen. Här behandlas olika typer av ideella organisationer och frivilligt socialt arbete, avseende t ex målsättningar, organisering och verksamhet (bl a nya former av filantropi, självhjälp och intresseorganisering), i en svensk välfärdscontext. Särskild uppmärksamhet kommer att läggas vid aktuella förändringstendenser beträffande roller som röst och/eller serviceutförare, rationaliserings- och professionaliseringstendenser, betydelsen av ny informationsteknik samt nya former för politisk konsultation och dialog mellan offentlig sektor och civilsamhällesorganisationer. Fenomen som hybrider mellan offentlig, privat och ideell verksamhet behandlas också. Genom lokala fallstudier som studenterna själva genomför fördjupas kunskaperna om och reflexionerna kring det frivilliga sociala arbetets konkreta uttrycksformer och institutionella betingelser.

Kursens genomförande

Undervisningen bedrivs i form av föreläsningar, seminarier, grupparbeten och studentpresentationer.

Kursens examination

Redovisning av kunskaper och färdigheter enligt de angivna lärandemålen sker genom aktivt deltagande på seminarierna, genomförd fallstudie samt genom enskild skriftlig examinationsuppgift i slutet av kursen. Den skriftliga examinationsuppgiften tar med fördel sin utgångspunkt i det sociala arbetets praktik.

Examinerande seminarier är obligatoriska.

Möjlighet till omprov erbjuds i nära anslutning till examinationstillfället. Vidare erbjuds ett uppsamlingsseminarium vid ett senare tillfälle.

Mer detaljerade uppgifter angående examinationsformer på denna kurs kommer att meddelas vid kursstarten samt publiceras på kursens hemsida.

Prov/moment

1201 Det civila samhället och frivilligt socialt arbete, 15,0 hp Betygsskala: Underkänt, E, D, C, B, A

Betyg

Betygsskalan omfattar betygsgraderna Underkänt, E, D, C, B, A. Högsta betyg betecknas med A och lägsta betyg för godkänt resultat med E. Betyg för icke godkänt resultat betecknas med Underkänd.

Studentens resultat bedöms utifrån kursens lärandemål. För betyget E ska studenten visa ett tillräckligt resultat. För betyget D ska studenten visa ett tillfredsställande resultat. För betyget C ska studenten visa ett bra resultat. För betyget B ska studenten visa ett mycket bra resultat. För betyget A ska studenten visa ett utmärkt resultat. För betyget Underkänd har studenten visat ett otillräckligt resultat.

Vid kursens start informeras studenterna om kursplanens lärandemål samt om betygsskalan och dess tillämpning i kursen.

Från betygsskalan ovan undantas fallstudien. Som betyg för detta moment används någon av beteckningarna Godkänd eller Underkänd. För betyget Godkänd ska studenten visa ett tillräckligt resultat. För betyget Underkänd har studenten visat ett otillräckligt resultat.

Förkunskapskrav

Kandidatexamen i socialt arbete eller motsvarande.